

THEORY OF CHANGE/FORANDRINGSTEORI

Formål og fokus

Theory of Change (ToC) / forandringsteori er en tilgang til **planlægning, læring, refleksion, monitorering og dokumentation** af forandringer. Fokus er på, hvad vi tror vil forandres – ikke hvilke aktiviteter vi planlægger at gennemføre. ToC er bygget op omkring en fortælling (narrativ) om, hvordan vi tror forandring sker. Man starter med den ønskede forandring, og arbejder sig baglæns. Det er en teori i den forstand, at den repræsenterer den bedste idé vi har omkring, hvordan vi kan understøtte forandringer. Vi kan løbende teste disse idéer og forbedre dem, så de bliver stærkere.

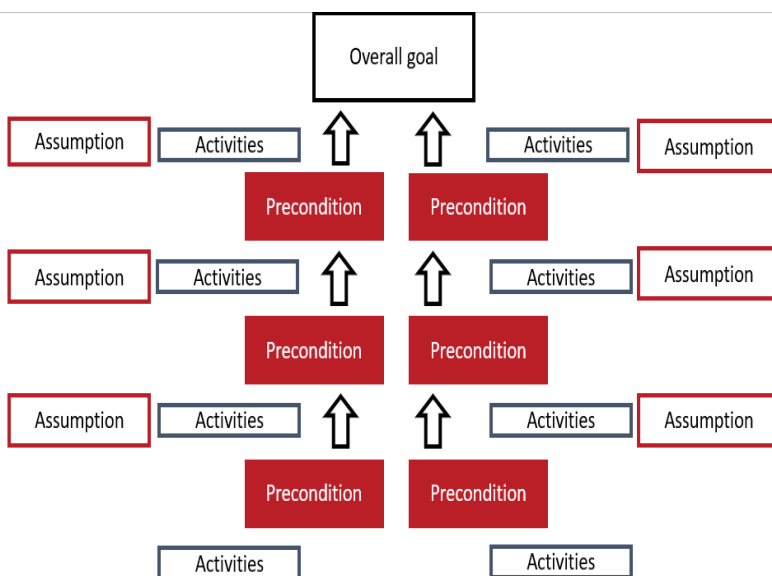
Hovedbegreber og skridt i planlægning

- Analytisk forarbejde:** kontekstanalyse, problemanalyse, interessentanalyse og målanalyse.
- Mål (objective):** den forandring vi håber at se, efter at projektet er slut samt ønskede forandringer i adfærd hos interessenter.
- Forudsætninger (precondition)** er en forandring/et forhold, der skal være sket for at vi kan komme til næste skridt i vores pathway (se nedenunder).
- Antagelser (assumptions)** er en forventning om, hvordan én forudsætning fører til en anden.
- Aktiviteter** er det der skal til for at opnå de formulerede forudsætninger.
- Kritiske antagelser** er helikopterperspektivet på vores pathway og forandringsteori. De beskriver de mest essentielle antagelser som skal monitoreres på gennem projektet.
- Narrativ:** fortælling om hvordan vi forventer forandring vil ske. Beskriver pathway narrativt.

Pathway: logiske kæder af forudsætninger (skridt 2-4)

Start med at beskrive det langsigtede **mål** – hvilken forandring vil I gerne se efter projektet er gennemført?

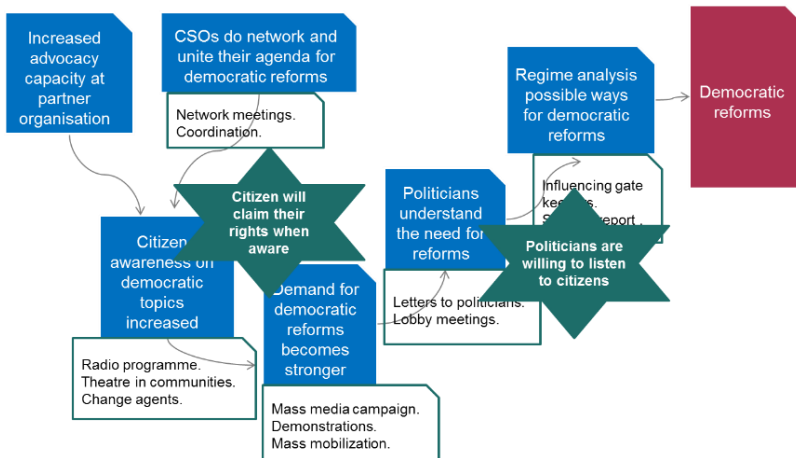

Identificer de **forudsætninger** (mindre forandringer) der skal til for at opnå målet. De skal formuleres som en ny situation og ikke som en aktivitet. Udvikl kæder af forandringer, som leder frem til den overordnede ønskede forandring.

Formuler **antagelser** der forklarer hvad vi forventer, at der sker mellem hver forudsætning. Hvordan opnåelsen af én forudsætning leder frem til den næste forudsætning.

Når forudsætninger og antagelser er formuleret, kan man beskrive hvilke **aktiviteter**, der skal til for at opnå forudsætningerne.

Kritiske antagelser (skridt 5)

Kig på jeres pathway ud fra et helikopterperspektiv, og se om der er nogle helt overordnede antagelser, som er essentielle for teorien. Det kan også være, at flere antagelser relaterer sig til det samme og at man derved kan formulere en overordnet kritisk antagelse for dem.

De kritiske antagelser monitoreres løbende i implementeringen for at indikere om forandringsteorien holder stik. Hvis ikke, skal man ind og ændre på teorien.

Narrativ (skridt 6)

Forandringsteorien opsummeres i et narrativ:

1. Start med at beskrive den ønskede langsigtede forandring.
2. Beskriv hvad der er behov for at blive forandret (forudsætninger).
3. Beskriv hvorfor vi mener, at det virker – forklar logikken bag kæden af forudsætninger. Det kan f.eks. gøres ved at bruge ord som 'hvis', 'så' og 'forudsat'.
4. Formuler de kritiske antagelser, som skal monitoreres i løbet af implementeringen.

Eksempel på et narrativ

Hvis Jørgen køber en ny cykel, træner sin datter i at cykle, forbereder organiseringen omkring det at cykle i skole og samtidig motiverer sin datter til at cykle for at opnå større frihed og selvstændighed, så kan han spare tid og tjene flere penge, samtidig med at hans datter bliver sundere og gladere med mere socialt samvær med vennerne.

Fordele

- ToC er velegnet til at beskrive strategien bag udviklingsprojekter.
- ToC fokuserer i højere grad på forandringer end på aktiviteter.
- Stærkt fokus på kontinuerlig læring og tidlig opmærksomhed på 'forkerte' antagelser.
- ToC viser virkelighedens kompleksitet bedre end andre redskaber.
- ToC kan også anvendes i samspil med andre projekt- og monitoreringstilgange og metoder.

Begrænsninger

- Ikke så struktureret som LFA.
- Kan ikke bruges til detailplanlægning af projektet.
- Metoden kræver meget i forhold til løbende at teste ens teori og at gå ind og ændre i den.